

Državni izpitni center

M 1 5 2 5 5 1 1 3

JESENSKI IZPITNI ROK

LIKOVNA TEORIJA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Četrtek, 27. avgust 2015

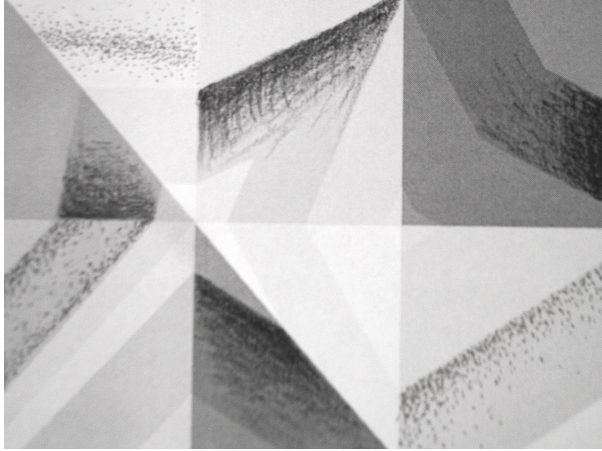
SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

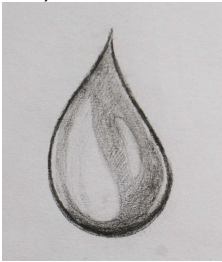

IZPITNA POLA 1**1. naloga: Uvod v likovno teorijo, likovno oblikovanje in likovno komuniciranje**

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
1.1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Gledati je proces vsakdanjega vizualnega mišljenja, ki pojave v svetu jemlje za dane in jih ozavešči le toliko, kolikor jih potrebuje za vsakdanje življenje. Videti pa je proces ustvarjalnega likovnega mišljenja, ki pojave v svetu likovno ozavešči in problematizira. Vsakdanje vizualno mišljenje tako obraz le prepozna, likovno mišljenje pa vidi prostorske odnose obraza, jih ozavešči in nato uporabi v likovni artikulaciji. 	Eno točko dobi kandidat, ki približno pravilno opiše odnos med gledati in videti, ne omeni pa razlike med vizualnim in likovnim mišljenjem. 2 točki dobi kandidat, ki jasno ponazori razliko z uporabo razlike med vizualnim in likovnim mišljenjem.
1.2	6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Znak je proizvod simbolne ali komunikacijske prakse, ki spada na mesto nekega pojava. Znak je torej simbolno sredstvo, ki neki pojav simbolizira in ga nadomešča v komuniciranju. (1 točka). ♦ Vsak znak sestoji iz označenca in označevalca oz. vsebinske in izrazne ravni (1 točka). ♦ Označevalec je strukturirana materija, v katero se vpiše označenec, ki ni kar pojav sam, temveč psihična predstava pojava oz. njegov koncept (1 točka). ♦ Znaki se razlikujejo glede na substanco oz. naravo označevalca in glede na odnos (pridružitvev) označevalca do označenca. (1 točka). ♦ Odnos med označencem in označevalcem pri verbalnem znaku je arbitraren, konvencionalen oz. dogovoren (1 točka). ♦ Odnos med označevalcem in označencem pri likovnem znaku pa je »motiviran« oz. temelji na nujni naravni povezavi. Taka povezava je na primer podobnost oz. ikoničnost. Pri abstraktnem znaku pa gre za to, da najmanj, kar znak označuje, je on sam oz. vzbuja pomene, ki izhajajo iz minimalnih semantičnih vrednosti likovnih izrazil, na katerih abstraktni znak temelji (npr. linija --> gibanje ipd.) (1 točka). 	Po presoji ocenjevalca so možni tudi drugače artikulirani odgovori v odnosu do predlagane delitve točk.
1.3	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Risba je povezana s temeljno likovno prvino linijo (1 točka). Risba je temelj abstrahiranja in s tem pojmovnega mišljenja (1 točka). Pomembno vlogo ima tudi pri razvoju mišljenja in pisave. Risba omogoča mišljenje in komuniciranje. Prav zato je risba temelj za skiciranje idej na vsakem področju likovne ustvarjalnosti. ♦ Povezuje se predvsem z umetniško grafiko (1 točka), ki prav tako temelji v likovnem izrazilu liniji (1 točka). ♦ Mogoče tudi utemeljene povezave z drugimi področji (slikarstvo, arhitektura...). 	Po presoji ocenjevalca so možni tudi drugače artikulirani odgovori v odnosu do predlagane delitve točk.

2. naloga: Likovne izrazne prvine ali elementi

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
2.1	6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ svetlo-temno, linija ♦ prostor, točka (tudi linija) ♦ barva, prostor, črta, točka 	Za vsako pravilno likovno prvino po ena točka.
2.2	1	♦ Kandidat mora z izločanjem ugotoviti, da je edina mogoča sprememba, ki jo lahko naredi s svetlostnim tonom ali barvo. Kandidat torej grafiko lahko le pobarva ali tonira.	
2.3	4	♦ Na primer: 	♦ Točka za črtno modelacijo, točka za točkovno, točka za vbočene oblike, točka za izbočene oblike.
2.4	1	♦ Morfologija naravnih oblik nas v likovnem smislu nauči različnosti oblik glede na tri razsežnosti prostora: različnost v sami obliki, v konstrukcijah, različnosti po materialu, glede na vrsto simetrije, vsebine, učinka, funkcije.	To vprašanje spada pod poglavje o likovnih prvinah, ker je oblika tudi likovna prvina in je v PIK-u pod obliko kot likovno prvino zajeto tudi vprašanje o morfologiji naravnih oblik.

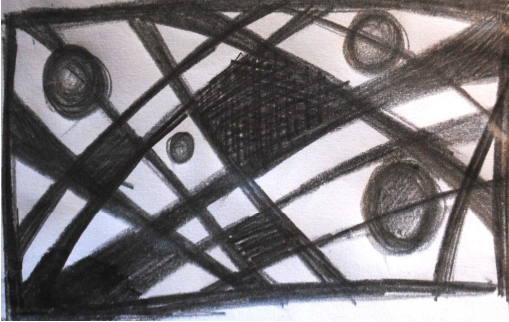
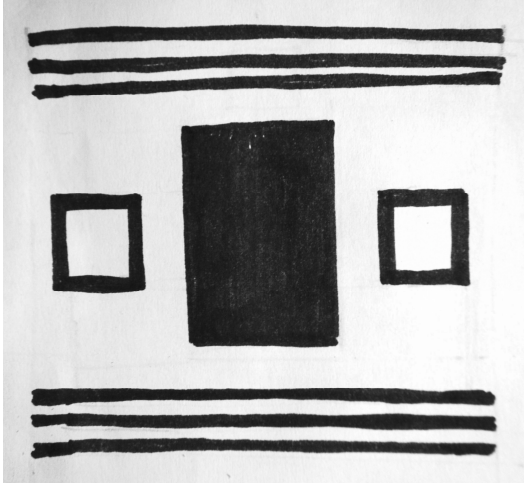
3. naloga: Likovno oblikoslovje ali morfologija

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
3.1	2	<p>♦ A) skladna</p> <p>♦ B) nasprotna</p> 	
3.2	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Faktura: značilna poteza avtorja in orodja v materialu ♦ Struktura: notranja zgradba oblike ♦ Tekstura: vzorec in razgibanost površine oblike, vidna in tipna lastnost površine ♦ Patina: v naravi naravna sprememba površine materiala pod vplivom atmosfere. V likovnosti umetno kemijsko ali fizikalno spremenjena površina, ki daje vtis staranja ali drugega materiala. 	
3.3	6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Slika 6 in slika 7 – slika 6 ploskovita/slika 7 plastična; slika 6 geometrijska/slika 7 negeometrijska ♦ Slika 6 in slika 8 – slika 6 simetrična/slika 8 asimetrična; slika 6 enostavna/slika 8 sestavljena ♦ Slika 6 in slika 9 – slika 6 strnjena/slika 9 razvejana; slika 6 ploskovita/slika 9 linearna 	Tudi drugi smiselni odgovori po presoji ocenjevalca.

4. naloga: Barvna teorija

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
4.1	2	♦ V primeru šibkega kontrasta sta si barvi blizu po barvnosti v barvnem krogu; v primeru močnega kontrasta sta si oddaljeni in skoraj komplementarni.	
4.2	2	♦ Npr. rumena je (A) zraven modre, (B) zraven rdeče	
4.3	4	♦ Kandidat omeni, da je kompozicija osnovana na komplementarni diadi oranžna – modra (1 točka); kot veljavno se lahko šteje tudi diada zelena – rdeča. Nato pa je avtor to diado premostil z vmesnimi manj pestrimi odtenki mešanic med oranžno in modro (1 točka); Kandidat omeni, da je avtor vsebino izrazil tako, da je za ponazoritev konflikta med luno in zemljo vzel komplementarni par oranžna – modra (1 točka). Ta kontrast pa je postopoma premostil z različnimi nepestrimi odtenki mešanic med oranžno in modro, kar ponazarja prehajanje med luno in zemljo. (1 točka)	Po presoji ocenjevalca so možni tudi drugače artikulirani odgovori v odnosu do predlagane delitve točk (npr. omemba svetlo-temnega kontrasta).
4.4	4	♦ Kandidat omeni, da ko ena barva izgublja kakovost (1 točka), se med njima stopnjuje simultani kontrast (1 točka); to se v sliki kaže pri vmesnih odtenkih, s katerimi Gauguin premošča komplementarni par (1 točka), pri katerih se zato stopnjuje simultani kontrast in ki zato delujejo bolj pisani kakor so sami po sebi (1 točka).	Po presoji ocenjevalca so možni tudi drugače artikulirani odgovori v odnosu do predlagane delitve točk.

5. naloga: Likovna kompozicija

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
5.1	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Proporc: razmerje in sorazmerje med velikostmi delov neke celote ♦ Mera: osnovna količina, s katero dimenzioniramo drugo količino iste vrste ♦ Modul: izbrana osnovna mera v kompoziciji 	
5.2	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ A) svobodna ♦ B) trikotna ♦ C) radialna 	
5.3	4	 <p>♦ Uporabljeni kompozicijski kontrasti: npr. kontrast smeri, velikosti, linerano-ploskovno-plastično, kontrast debelin črt ipd.</p>	
5.4	2	 <p>♦ Značilnosti statičnega ravnovesja: ravne črte, pravi koti, simetrija ...</p>	

IZPITNA POLA 2

Likovna naloga se vrednoti po treh merilih:

1. ustvarjalnost
2. upoštevanje zahtev naloge in uporaba likovnoteoretskega znanja
3. tehnična izvedba

Naloga	Točke	Merila	Dodatna navodila
Ustvarjalnost	30	Ustvarjalnost se ocenjuje glede na morfološko, kompozicijsko in semantično kompleksnost izdelka.	Od 0 do 6 točk dobi kandidat, čigar izbor oblik je neizviren. Prav tako je nezanimivo njihovo medsebojno učinkovanje. Od 7 do 12 točk dobi kandidat, čigar izbor oblik je manj izviren, njihovo medsebojno učinkovanje v kompoziciji je povprečno domiselno. Od 13 do 18 točk dobi kandidat, čigar izbor oblik je domiselnejši, njihovo medsebojno učinkovanje v kompoziciji je izvirnejše. Od 19 do 24 točk dobi kandidat, čigar izbor in medsebojno učinkovanje oblik v kompoziciji sta izpeljana s smiselno uporabo kakega od kompozicijskih načel. Kompozicija kaže na višjo stopnjo ustvarjalnosti, zato preseneča. Od 25 do 30 točk dobi kandidat, čigar izbor in medsebojno učinkovanje oblik v kompoziciji zelo presenečata ter kažeta na visoko stopnjo ustvarjalnosti.
Upoštevanje zahtev naloge in uporaba likovnoteoretskega znanja	10	Likovnoteoretsko znanje se v izdelku ocenjuje glede na uporabo značilnosti konceptualne perspektive.	Od 0 do 2 točki dobi kandidat, ki ne upošteva zahtev naloge in ne uporablja likovnoteoretskega znanja. Od 3 do 4 točke dobi kandidat, ki ne upošteva vseh zahtev naloge in ki kaže skromnejše likovnoteoretsko znanje. Od 5 do 6 točk dobi kandidat, ki upošteva vse zahteve naloge. V konkretnih oblikotvornih okoliščinah (likovni nalogi) pokaže zadovoljivo likovnoteoretsko znanje. Od 7 do 8 točk dobi kandidat, ki upošteva vse zahteve naloge. V konkretnih oblikotvornih okoliščinah (likovni nalogi) dokaže višjo raven likovnoteoretskega znanja. Od 9 do 10 točk dobi kandidat, ki upošteva vse zahteve naloge. V konkretnih oblikotvornih okoliščinah (likovni nalogi) dokaže zelo dobro likovnoteoretsko znanje.
Tehnična izvedba	10	Tehnična izvedba se ocenjuje glede na doslednost pri uporabi likovne tehnike in likovnim materialov.	Od 0 do 3 točke dobi kandidat za malomaren izdelek. Od 4 do 7 točke dobi kandidat, ki upošteva likovno tehniko, opaziti je še nedoslednosti v izvedbi. Od 8 do 10 točk dobi kandidat, ki je dosleden v tehnični izvedbi likovnega izdelka.
Skupaj	50		